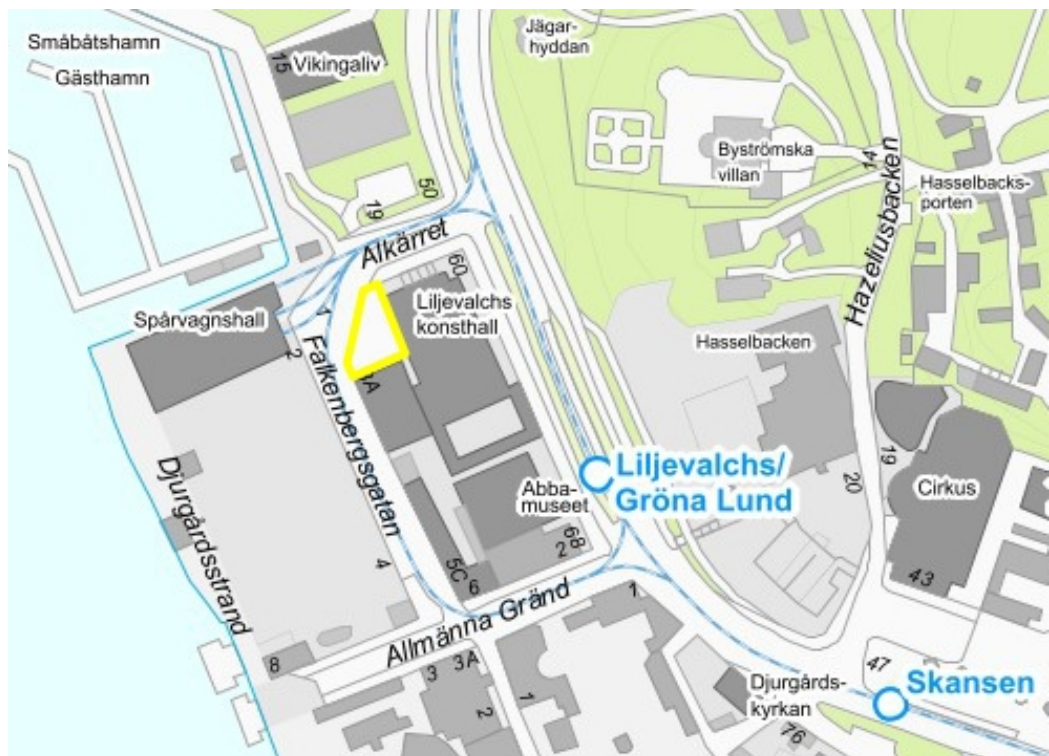

Laga kraft 2024-01-11

Planbeskrivning för del av fastigheten Djurgården 1:15 vid kvarteret Konsthallen i stadsdelen Djurgården, dp 2022-04424

Innehåll

Planbeskrivning för del av fastigheten Djurgården 1:15 vid kvarteret Konsthallen i stadsdelen Djurgården, dp 2022-04424	1
Detaljplanens syfte	3
Beskrivning av detaljplanen	3
Ärendeinformation	3
Planens huvuddrag	3
Genomförandetid	4
Arkitektonisk idé	4
Allmän plats	4
Kvartersmark	4
Befintligt	4
Motiv till detaljplanens regleringar	6
Genomförandefrågor	7
Fastighetsrättsliga frågor	7
Teknisk försörjning	8
Ekonomiska frågor	9
Organisatoriska frågor	9
Planeringsunderlag	9
Kommunala	9
Planeringsförutsättningar	10
Kommunala	10
Riksintressen	10
Miljökvalitetsnormer	11
Miljö	11
Kulturmiljö	13
Fysisk miljö	14
Trafik	14
Konsekvenser	14
Miljö	14
Miljökvalitetsnormer	15
Sociala	15
Riksintresse	15
Trafik	15

Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte är att ändra användning för den befintliga torgytan mellan korsningen Falkenbergsgatan/Alkärret och Liljevalchs konsthallar från torg till besöksanläggningar.

Genom förslaget kommer det möjliggöras för Liljevalchs konsthall att disponera ytan för utställningsverksamhet samt underlätta för drift och underhåll av ledningar och pumpstation belägna under torgytan.

Torget som idag är planlagt som allmän platsmark (TORG) föreslås få användningen kvartersmark för besöksändamål (R). Platsen föreslås förbli obebyggd och kommer att kunna nyttjas för tillfälliga konstinstallationer samt som torg. En liten remsa av Falkenbergsgatan som idag är planlagd som allmän platsmark (TORG) föreslås få användningen allmän platsmark (GATA).

Beskrivning av detaljplanen

Ärendeinformation

Detaljplan för del av fastigheten Djurgården 1:15 vid kvarteret Konsthallen i stadsdelen Djurgården, Stockholms stad, dp 2022-04424, är påbörjad enligt beslut i stadsbyggnadsnämnden den 9 juni 2022 § 20.

Planhandlingar

Planen består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning.

Medverkande

Detaljplanen är framtagen av Stadsbyggnadskontoret genom stadsplanerare Tony Andersson och kartingenjör Sara Vedin. Planhandlingarna är framtagna i samverkan med plankonsult på ETTIELVA Arkitekter.

Planens huvuddrag

Planområdet innefattar del av fastigheten Djurgården 1:15, belägen i stadsdelen Djurgården. Planområdet är ca 300 kvadratmeter stort och utgörs av den torgyta som avgränsas av Falkenbergsgatan i väst, Alkärret i norr, Liljevalchs konsthall i öst och den nyare konsthallen Liljevalchs+ i söder. En liten remsa av Falkenbergsgatan ingår i planområdet i syfte att släcka ut tidigare användning.

Genomförandetid

Genomförandetiden slutar 60 månader efter att planen har fått laga kraft.

Arkitektonisk idé

Planen innebär att platsen får användningen kvartersmark för besöksändamål (R). Förslaget innebär inga nya förutsättningar för den fysiska miljön. Trafiksäkerhet för torgets besökare ska säkerställas genom att ett in- och utfartsförbud längs del av Falkenbergsgatan införs på plankartan. Angöring från Alkärret för leveranser och sophämtning till Liljevalchs konsthallar medges fortsatt inom torgytans nordöstra del.

Allmän plats

Gator och trafik

Planområdet omfattar en liten remsa av Falkenbergsgatan i syfte att upphäva tidigare användning. Remsan föreslås få användningen allmän plats (GATA). Inga fysiska förändringar föreslås för ytan.

Kvartersmark

Planområdet består av ett nyanlagt torg som föreslås få användningen kvartersmark för besöksanläggningar (R). Torget föreslås kunna nyttjas för tillfälliga konstinstallationer, fungerar för konstleveranser och sophämtning och innehåller funktioner för hantering av dagvatten.

Befintligt

Planområdet används som torg idag och utgörs av en torgyta, utformad med gatsten, träd- och buskplanteringar samt sittplatser. Planområdet är cirka 300 kvadratmeter stort och har en svag östlig lutning med en lågpunkt i den sydöstra delen.

Vy över torget mot nordöst, sett från Falkenbergsgatan.

Vy över torget mot sydöst, sett från Falkenbergsgatan/Alkärra.

I öst gränsar planområdet till Liljevalchs konsthall som färdigställdes 1916. Byggnaden är ritad av Carl Bergsten och karaktäriseras av en stram klassicism med sparsamt dekorerade fasader och delvis exponerad betongkonstruktion.

I söder gränsar planområdet till den nyligen färdigställda konsthallen Liljevalchs+, ritad av Gert Wingård i samarbete med glasformgivaren Ingegerd Råman. Byggnaden har en platsgjuten betongfasad med utsmyckning i form av flaskbottnar. Takets lanterniner skapar en karaktäristisk silhuett.

Bebyggelsen i anslutning till planområdet, Liljevalchs konsthall, är blåklassad av Stadsmuseet, vilket är den högsta klassningen och omfattar bebyggelse som bedöms ha synnerligen höga

kulturhistoriska värden. Klassningen motsvarar fordringar för byggnadsminne enligt kulturmiljölagen.

Motiv till detaljplanens regleringar

Användningsbestämmelse för allmän plats

GATA – Gata

Regleras för att upphäva användningen TORG på del av Falkenbergsgatan.

Användningsbestämmelse för kvartersmark

R – Besöksanläggningar

Regleras för att säkerställa den befintliga torgytans utformning och funktion inom kvartersmark. Torgytan föreslås kunna nyttjas av Liljevalchs konsthall för utställningsverksamhet. Samtidigt underlättas för drift och underhåll av ledningar och pumpstation belägna under torgytan.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Marken får inte förses med byggnad

Regleras för att säkerställa att planområdet förblir obebyggt. Planområdet är nyanlagt som torgyta och inga fysiska förändringar planeras.

n₁ – Marken får inte användas för parkering

Regleras för att säkerställa att den del av torgytan som är avsedd för vistelse med sittor och planteringar inte får användas för angöring av bilar.

Utfartsförbud

Regleras för att säkerställa trafiksäkerhet för torgets besökare och mot Falkenbergsgatans trottoar.

f₁ – Markbeläggning ska vara av natursten

Regleras för att bevara torgytans markbeläggning i natursten och för att säkerställa nuvarande kvaliteter i utformningen.

Egenskapsbestämmelse för all kvartersmark

a₁ – Strandskyddet upphävs

En planbestämmelse om upphävt strandskydd läggs till inom hela torgytan för att säkerställa detaljplanens syften och tillfällig utställningsverksamhet.

Genomförandefrågor

Fastighetsrättsliga frågor

Fastigheter och ägoförhållanden

Planområdet omfattar del av fastigheten Djurgården 1:15 som ägs av Stockholms stad.

Rättigheter

Inom planområdets gatumark finns en kontaktledningsstolpe för spårvagn. Eftersom denna hamnar inom allmän platsmark behöver inget avtal om rådighet tecknas med Region Stockholm (SL AB). Det finns inget behov av några nya rättigheter inom planområdet.

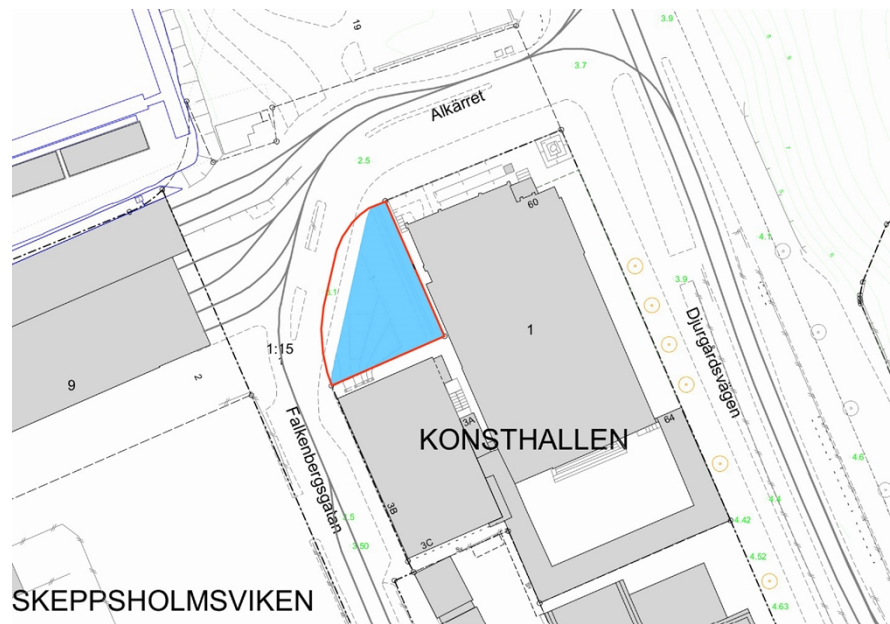
Verkan på befintliga detaljplaner

Planen innebär att befintlig detaljplan för fastigheterna Konsthallen 1, 3 och 4 med mera (Liljevalchs) Dnr 2012–19480 helt upphör att gälla inom planområdet.

Förändrad fastighetsindelning

För planens genomförande krävs fastighetsbildning. Område utlagt som kvartersmark i planen är beläget inom område utlagt som allmän plats med användningen TORG i gällande plan.

Planen innebär att cirka 300 kvadratmeter från fastigheten Djurgården 1:15 ska överföras till Konsthallen 1 genom fastighetsreglering, se illustration nedan:

Blå area markerar mark inom Djurgården 1:15 som ändras från allmän plats till kvartersmark och som ska överföras från Djurgården 1:15 till Konsthallen 1.

Avtal om marköverföring mellan ägaren av Konsthallen 1 och Djurgården 1:15 ska tecknas inom ramen för lantmäteriförättningen.

Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildningsåtgärder på fastighetsägarens initiativ och bekostnad. Lämplighet avseende fastigheters utformning mm prövas vid lantmäteriförättning.

Teknisk försörjning

Dagvatten

En dagvattenanläggning i form av en pumpstation som omhändertar torgets och konsthallens dagvatten finns inom planområdet. Pumpanläggningen är kopplad till det allmänna ledningsnätet och är dimensionerad för att klara ett 10-årsregn. Inom torget finns även planteringsytor för visst lokalt omhändertagande av dagvatten.

Ansaret för drift och underhåll av pumpanläggningen, som i huvudsak serverar konsthallen, säkerställs i och med att användningen av torget övergår från allmän plats till kvartersmark. Fastighetsförändringen innebär att ansvaret för anläggningens drift och underhåll övertas av fastighetsägaren för Konsthallen 1.

Ledningar

Även vattenförsörjning för och spillvatten från Liljevalchs konsthall och Liljevalchs+ är kopplade på det befintliga allmänna ledningsnätet.

Liljevalchs konsthall och Liljevalchs+ är anslutna till fjärrvärmenätet som finns i Djurgårdsvägen och i Alkärret.

Ellevios elnät finns i Falkenbergsgatan och i Alkärret.

Fiberkablar tillhörande Skanova finns väster om planområdet.

Avfall

Angöringsplats för hämtfordon finns inom planområdets nordöstra del, inom tio meter från Liljevalchs konsthalls hämtplats för avfall.

Ekonomiska frågor

Planavgift

Planavtal har tecknats med fastighetsägare och ska täcka Stadsbyggnadskontorets kostnader i samband med upprättande av ny detaljplan.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Preliminär tidplan för den fortsatta planprocessen:

Granskning 20 september – 17 oktober 2023

Antagande 14 december 2023

Laga kraft, tidigast Q1 2024

Planeringsunderlag

Kommunala

Undersökning enligt Miljöbalken 6 kap. 6 §

Stadsbyggnadskontoret har beslutat att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning behövde göras.

Sammantaget bedöms den planerade verksamheten inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Planeringsförutsättningar

Kommunala

Detaljplan

För planområdet gäller detaljplan för fastigheterna Konsthallen 1, 3 och 4 med mera (Liljevalchs) Dnr 2012–19480. Planen föreskriver markanvändningen allmän plats GATA respektive TORG och kvartersmark, kulturändamål (R) samt kulturändamål anpassat till bebyggelsens kulturhistoriska värden (Q₁). Planen reglerar byggrätt och skydds- och varsamhetsbestämmelser för Liljevalchs befintliga konsthallar. För aktuellt planområde anger gällande plan markanvändning TORG. Planen fick laga kraft i december 2016 och genomförandetiden har gått ut.

Planeringsbesked

Den 7 januari 2022 gav stadsbyggnadskontoret planbesked till fastighetskontoret.

Översiktsplan

Översiktsplanen beskriver vikten av att värna och utveckla Djurgårdens kulturvärden. Planområdet ligger inom Evenemangsparken, på den västra delen av Djurgårdsön och beskrivs i översiktsplan för Nationalstadsparken som ett mer bebyggt och anlagt område med ett över hundraårigt fokus på nöje och rekreation.

Byggnadsordningen

Stockholms byggnadsordning innehåller utgångspunkter för stadens utveckling och vägledning för utformning av gator och torg. Här beskrivs vikten av att utveckla torg utifrån människans behov, platsens identitet och förutsättningar vad gäller exempelvis väderstreck, siktlinjer och omgivande bebyggelse. Hänsyn ska tas till mikroklimat och möjligheten till vistelse och aktivitet året runt och platser ska utvecklas för att möjliggöra en flexibel användning över tid.

Riksintressen

Stockholms innerstad med Djurgården är av riksintresse för kulturminnesvården enligt MB 3 kap 6§. Området ingår också som del i stadens front mot vattnet som är av riksintresse för kulturminnesvården.

Friluftsliv

Södra Djurgården har i århundraden varit ett självklart utflyktsmål för stockholmarna. Evenemangsparken där Liljevalchs är belägen är en av världens tio mest besökta tema- och evenemangsparker i världen. Här finns ett varierat och koncentrerat utbud av nöjen, kultur och parklandskap. Unga och äldre, hela familjer, stora sällskap, besökande, turister m.fl. kan roa sig eller rekreera sig inom området. Djurgården är ett av Stockholms viktigaste besöks- och turistmål. Hur området utvecklas har stor betydelse för besöksnäringen och Stockholms attraktivitet. Nationalstadsparkens museer, konsthallar och nöjesanläggningar har uppemot 8 miljoner besökare varje år och lika många bedöms röra sig på Djurgården för promenader, motion och utflykter.

Kulturmiljövård

Bebyggelsen i anslutning till planområdet, Liljevalchs konsthall, är blåklassad av Stadsmuseet, vilket är den högsta klassningen och omfattar bebyggelse som bedöms ha synnerligen höga kulturhistoriska värden. Klassningen motsvarar fordringar för byggnadsminne enligt kulturmiljölagen.

Nationalstadspark

Planområdet är beläget inom riksintresset Kungliga Nationalstadsparken.

Miljökvalitetsnormer

Luft

Miljökvalitetsnormen för luft klaras för planområdet.

Vatten

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Strömmen (SE591920- 180800). Enligt VISS i december 2022 har Strömmen otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormer som ska uppnås för ytvattenförekomsten är otillfredsställande ekologisk status år 2039 och god kemisk ytvattenstatus.

Miljö

Strandskydd

Strandskyddet är ett generellt skydd som gäller i hela landet. Det gäller vid alla kuster, sjöar och vattendrag. Det skyddade området gäller normalt 100 meter från strandkanten, både på land och i vattenområdet. Strandskyddet regleras i 7 kap. 13–18 § MB.

Planområdet är beläget inom 100 meter från Ladugårdslandsviken. I gällande plan för området; Detaljplan för fastigheterna Konsthallen 1, 3 och 4 med mera (Dnr: 2012–19480) är strandskyddet upphävt för hela området. Eftersom strandskyddet återinträder i och med en ny detaljplan, enligt 7 kap. 18 g § MB, ska strandskydd hanteras i den nu aktuella detaljplanen.

Strandskyddet har två syften; att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Kommunen kan upphäva strandskyddet för ett område i samband med att en ny detaljplan antas, om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att detaljplanera området väger tyngre än strandskyddets syften. De särskilda skäl som gäller för att upphäva strandskyddet anges i 7 kap. 18 c § MB. Skälen gäller om området:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse

Planområdet har idag en begränsad betydelse för strandskyddets syften. Den aktuella marken är en ianspråktagen stenbelagd torgyta som tidigare fungerat som parkering. Planläggningen av torgytan syftar till att bekräfta och medge funktioner i form av tillfällig utställningsverksamhet, dagvattenhantering, sophämtning och konstleveranser för en pågående verksamhet, Liljevalchs konsthall, som inte är möjliga att anordna på annan plats utanför planområdet. Planläggningen av området påverkar inte djur- och växtlivet eller allmänhetens tillgång till strandområdet på ett oacceptabelt sätt.

Strandområdet vid Allmänna Gränd och Djurgårdsstrand består i det närmaste uteslutande av iordningställda kajer eller stenlagda slänter. Spridda träd står längs vissa kajpartier och berörs ej av planerad utbyggnad. Mellan planområdet och vattnet är SL:s spårvagnshallar med tillhörande spårområde, småbåtshamnen Wasahamnen, en asfalterad parkering för Gröna Lund och de allmänna gatorna Falkenbergsgatan och Alkärret belägna. Ett hårdgjort allmänt gång- och cykelstråk, Djurgårdsstrand, löper längs vattenlinjen. Några naturstränder och eller betydande mängd natur/grönska som sträcker sig ned till vattnet finns ej i denna del av Djurgården.

Saltsjöns vatten är beläget på ett avstånd av ca 35–50 meter från planområdet.

Strandskyddet föreslås därmed upphävt för att säkerställa funktioner för Liljevalchs konsthallar som inte kan anordnas utanför området och ett upphävande görs med stöd i skäl nr. 4 och 1; att marken redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syften, att den behövs för att utvidga en pågående verksamhet och att utvidgningen inte kan genomföras utanför området.

Dagvatten

Dagvatten hanteras till viss del lokalt inom planområdet genom åtgärder i form av planteringsytor och växtbäddar. En pumpanläggning som genomförts i samband med anläggningen av torgytan hanterar stora regnmassor och säkrar konsthallarna mot skador som kan uppkomma vid ett 10-årsregn.

Planområdet har ett höjdmässigt signifikativt läge, vilket innebär att dagvatten som skapas vid nederbörd leds mot en absolut lågpunkt i den avvattnade ytans sydöstra del. Tidigare avrinning har skett genom ett djupt beläget självfallssystem med dålig avrinningskapacitet. Den nyligen anlagda torgytan har möjliggjort att genererade dagvattenmängder kan avledas från närliggande byggnader. I nuvarande pumpanläggning ingår två pumpar med kapacitet att vardera avleda ett 10-årsregn med varaktighet 10 minuter.

Torgytans underliggande mark består av lera, vilket innebär att möjligheterna till infiltration inom planområdet är begränsade. Marken upptas till övervägande del av underjordiska konstruktioner, ledningsförläggningar, ledningsteknisk infrastruktur, ovan nämnd pumpstation samt växtbäddar för nya trädplanteringar, vilket innebär att fördröjningsfunktioner för dagvatten saknas.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Planområdet ligger inom fornlämning L2015:7789 (stadslager) och i utkanten av en fartygslämning L2019:1742. Ingrepp i marken och övertäckning av fornlämning är tillståndspliktigt till Länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen, vilket framgår av en upplysning på plankartan.

Stadsmuseets klassificering

Planområdet utgörs av den nyligen färdigställda torgytan i samband med utbyggnaden av Liljevalchs konsthall med Liljevalchs+.

Liljevalchs konsthall utanför planområdet är markerad med blått på Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta, dvs. den har ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde och för vilken PBL 8:e kap, 13, 14 och 17§ tillämpas. Marken inom planområdet omfattas inte av klassificeringen.

Fysisk miljö

Fysisk miljö är beskriven under rubriken ”Befintligt” sida 4 och sida 5.

Trafik

Alkärret och Falkenbergsgatan trafikeras av biltrafik för i första hand besökare till Gröna Lunds parkering väster om Falkenbergsgatan. Falkenbergsgatan och Alkärret trafikeras även av spårvagn till och från hallarna väster om planområdet samt av leveranser till Gröna Lunds nöjespark. Falkenbergsgatan har relativt höga gångflöden och planområdet ligger på gångavstånd från buss och spårvagn. Sophantering och leveranser till konsthallen sker inom det föreslagna planområdets nordöstra del.

Konsekvenser

Miljö

Stadsbyggnadskontoret anser att inga miljö- och hälsofrågor behöver utredas eftersom planen inte innebär någon nybyggnation utan endast ändrad markanvändning av ett nybyggt torg.

Strandskydd

Strandskyddet föreslås upphävt för att säkerställa funktioner för Liljevalchs konsthallar som inte kan anordnas utanför området. Ett upphävande görs med stöd i skäl nr. 4 och skäl nr. 1; att marken redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syften och att den behövs för en utvidgning av en pågående verksamhet som inte kan genomföras utanför området.

Eftersom marken inom och kring planområdet utgörs av funktioner och iordningställda ytor som innebär att den saknar betydelse för strandskyddets syften, görs bedömningen att ett långsiktigt trygghet av allmänhetens tillgång till strandområden och ett bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtliv ej påverkas på ett oacceptabelt sätt.

Dagvatten

Planteringsytor och en pumpanläggning som omhändertar torgets och konsthallens dagvatten genomfördes i samband med anläggningen av torgytan. Ansvaret för drift och underhåll av dessa anläggningar, som i huvudsak serverar konsthallen, avses säkerställas i och med att användningen av torgytan övergår från allmän plats till kvartersmark.

Rekreation och friluftsliv

Det bedöms som positivt att luftföroreningshalterna inom planområdet är låga då planområdet ska användas för utomhusaktiviteter.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Föreslagen detaljplan innebär inga förändringar i den fysiska miljön. Stadsmuseet ser ingen risk med föreslagen detaljplan då torget regleras med prickmark.

Miljökvalitetsnormer

Detaljplanen innebär inga åtgärder som påverkar miljökvalitetsnormer.

Sociala

Trygghet

Torget, som tidigare var en parkeringsplats, är omsorgsfullt gestaltat och under museets öppettider finns visuell kontakt med den nyare konsthallens lokaler genom två större fönster. Förutsättningarna för trygghet bedöms vara goda och planen innebär inga konsekvenser för tryggheten på platsen.

Jämlikhet

Möjligheten för Liljevalchs att disponera ytan för utställningsverksamhet som riktar sig till varierande målgrupper innebär att platsen fortsatt bedöms kunna vara tillgänglig för allmänheten utan att någon grupp exkluderas.

Riksintresse

Förslaget till detaljplan innebär inga förändringar i den fysiska miljön och väntas därför inte medföra några konsekvenser för nämnda riksintressen.

Trafik

Biltrafik-, gång- och cykeltrafik bedöms inte påverkas av planen.

